

عنوان مقاله:

واکاوی نظر مشهور در موضوع «دعوت مخفیانه پیامبر اکرم(ص)» از نگاه قرآن کریم

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات علوم قرآن، دوره 2، شماره 3 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسندگان:

صادقه یوسفی - پژوهشگر گروه علمی تفسیر تنزیلی موسسه تمهید، سطح سه رشته علوم قرآن جامعه الزهرا قم و مدرس حوزه خواهران، قم، ایران.

محمدهادی یوسفی غروی - استاد حوزه علمیه، پژوهشگر تاریخ، قم، ایران (نویسنده مسئول).

خلاصه مقاله:

در بیشتر کتاب‌های تاریخ اسلام شیعه و سنی دو عنوان «دعوت پنهانی» و «دعوت علنی» به چشم می‌خورد. دیدگاه مشهور مورخان تاریخ اسلام درباره روش دعوت پیامبر به دین اسلام چنین است که ایشان پس از بعثت مأمور به دعوت همگان نبود و از این رو تا سه سال دل‌های آماده پذیرش حق را به صورت پنهانی و خصوصی به اسلام فرامی‌خواند؛ سپس در مرحله دوم رسالت خویش با نزول آیه 214 سوره شعراء به دعوت خویشان پرداخت و پس از آن در مرحله سوم رسالت خویش با نزول آیه 94 سوره حجر مأمور به دعوت عمومی شد. این نظریه مشهور بر اخبار تاریخی و روایات تفسیری استوار است؛ اما ابهامات فراوانی را در پی دارد و با سیاق آیات، غرض سوره‌های مرتبط و سیر نزول قرآن سازگاری ندارد. اگر در واکاوی این نظریه مبتنی بر سه اصل عرضه روایات بر قرآن، روش تفسیر تنزیلی و لغت‌شناسی آیات و روایات راه بییماییم، خواهیم دید که پیامبر از ابتدا به تبلیغ توحید پرداخته و بعد از گذشت حدود شش سال از بعثت مأمور به تثبیت جایگاه اجتماعی رسالت و اعلام رسمی تشکل مسلمانان شده است. این پژوهش که با روش توصیفی - تحلیلی و با استفاده از اسناد کتابخانه‌ای تدوین شده، نشان می‌دهد برخلاف آنچه درباره مراحل گسترش اسلام در عصر نزول مشهور است که تاریخ اسلام در عهد مکی را به دو دوره دعوت پنهانی و آشکار تقسیم می‌کند، دعوت پیامبر از آغاز رسالت ایشان علنی بوده است.

کلمات کلیدی:

روش دعوت نبوی، دعوت مخفیانه، دعوت علنی، انذار، سیر نزول، تفسیر تنزیلی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1167537>

